

Honore al Kabe, 4-a parto : Pejzaĝaj priskriboj de la Tajgo  
el *Fundo de l' Mizero* de Sieroszewski tradukita de Kabe  
Radioprelego de Claude kaj Andrée Gacond, SRI 458, 1972.07.19 & 22

Cl.- Parolas gesinjoroj Claude kaj Andrée Gacond.

Dum kelkaj someraj elsendoj ni honoras la memoron de Kabe, unu el niaj ĉefaj tradukistoj. Kabe naskiĝis en Pollando en 1872, do ekzakte antaŭ cent jaroj.

A.- La pasintan semajnon ni citis erojn el la novelo *Fundo de l' mizero* de Sieroszewski, kiun Kabe majstre tradukis el la pola. Vi aŭdis pri la preskaŭ nekredebla sorto de gelepruloj, kiujn vilaĝanoj forpelis funde de la Siberiaj marĉoj.

Cl.- Apud la priskribo de la iom post ioma morto de tiuj malfeliĉaj gelepruloj, Sieroszewski ankaŭ admire priskribas la virgan Siberian arbaron, kiun oni nomas tajgo. Kaj siaflanke Kabe lertege transskribis tiujn tekstojn en esperanton. Hodiaŭ ni legos al vi kelkajn erojn el tiuj priskriboj. Jen ni citas :

A.- « Tie la akvoj reĝas ; oni ĉie vidas ilin palajn kaj brilantajn, kaj la ĉielo pendas super ili pala de ilia rebrilo. Sur la bluaj vastaĵoj vejnoj de akvumita tero serpentas kaprice, kiel polipaj palpiloj, kaj plektas la nodojn kaj maŝojn de nigra reto. Sur la plataj bedoj de l' seka tero staras arbaroj maldensaj, kvazaŭ okulharoj; jen malgranda monteto aperas kaj sur ĝi arbareto de pli altaj kaj sanaj arboj ; jen oni trovas rivereton, kiu kunigas du akvujojn kaj per sia murmureto rompas la unutonecon de la senflua akvoj. La okulo eraras en la perla spaco kaj ripozas nur sur la malklaraj desegnaĵoj de l' malproksimaj insuloj kaj promontoroj. Mirinde malgaja lando. »

Cl.- Jen bildo de la tajgo dumvintre : « Vintre, kiam la vento ŝutas amase neĝon sur la glaciigintajn akvojn kaj la prujno blankigas la trunkojn kaj branĉojn de l' arboj, la ĉirkaŭaĵo fariĝas senlima, blanka, malplena, senviva, marmora mortintejo, kovrita de la glacia ĉielo. Tiam eĉ la vento tie ne fajfas. La malmoliĝinta tero kuŝas en nepriskribebla silento. [...]. La senmova, kruda aero premas ĉion, kiel multpeza kristalo. La suno leviĝas sen brilo kaj tuj subiras ; la longaj noktoj, malsupre mallumaj, supre brilas fosfore. Nenio rompas la senvivan silenton ; nur iafoje ruliĝas la bruoj de l' tero, krevanta de la frostoj, ĝi ruliĝas, kiel la tremo de l' mortiĝo, kaj ripetas ĝin febrotreme ĉiuj partetoj de l' malmoliĝinta aero kaj ŝtoniĝinta tero, de l' arbaroj kaj akvoj, kaj ĝi fariĝas simila al tondro. Ekster tio-ĉi... nenio. Tute... nenio !... Silento. Oni aŭdas la murmureton de l' prujnaj steletoj, falantaj teren. Frosto. La vojaĝanton ĝojigas la izoleco, - neniu ekster li suferas la malvarmegon. »

A.- Ni nun transiru al alia sezono. Jen priskribo de la tajgo en printempo : « La printempo precipe estas laŭtega, plena de bruoj de la riveroj, de pepado de la transflugantaj birdoj, de sonĝigaj blovoj de l' suda vento. La kvazaŭ ebria tero, senĉese ĝoje krianta kaj tremanta de volupto, rapidas deĵeti de si la neĝan kovrilon : tuj aperas la ŝvelaj brustoj de la montetoj, la krutaj bordoj de la lagoj, la insuloj kaj promontoroj, la arbaroj ankoraŭ nigraj, sed jam plenaj de rezinaodoro kaj de varma malsekeco. Tie-ĉi kaj tie brilas la bluaj pupiloj de la liberiĝinta akvo. La ridado, fajfado kaj pepado ne silentiĝas. Kaj ĉi-tiu rivero da vivo ne ripozas, ne dormas, sed frenezas, amas, festenas en la varmegaj radioj de l' suno, kiu tute ne subiras. Oni povus pensi, ke ĉiujn timigas la glaciaj lagoj, kiuj dormas ankoraŭ malvivaj, kvankam la ĉirkaŭprenanta ilin tero jam vekigis. Ĉiuj rapidas vivi, ĉar ili timas, ke eble revenos la severa vintro, kiu ĵus foriris. Fine vekigis ankaŭ la lagoj. En ili kolektiĝis jam

*sufiĉe da akvo, ilia glacia ŝildo ekŝanceliĝis kaj leviĝis kvazaŭ per profunda enspiro.[...] La fiŝoj gaje saltas inter la glacioj. Ofte, kiam post varmega tago la ĉielruĝo brilas sur la nigraj akvoj, oni vidas en la vespera lumo vicojn de grandegaj ezokoj, kiuj, malfermite la buŝegojn, restas senmovaj por spiri la bonodoran vivigan aeron per la blankoj, lacaj de la vintra ŝlima malbonodoro de la profundegaĵoj ! Tage la ludado de la fiŝoj senĉese aperigas rondojn sur la akvo. »*

Cl.- Jen alia bildo pri la printempo : « Nokte, kiam la suno ne varmigas, kaj la nuboj sur la ĉielo ne malhelpas la vaporigon, la elspiraĵo de la lagoj, tuŝinte la lastajn glaciojn, falas sur la landon, densiĝas kaj kovras la ĉirkaŭaĵon per neĝa nebulo. Ĝia bukloriĉa supraĵo similas vilan ŝafidfelon. Tra la blanka kovrilo briletas la mallumaj makuletoj de l' montetoj, promontoroj, kaj terkoloj. La nigraj pintoj de l' arboj elstaras super la nebulo, kiel mirindaj aeraj insuloj de strangaj kreskaĵoj sen tero kaj bazo. Ĉio estas blanka kaj silenta, kiel vintre, sed samtempe varma kaj moviĝema. Jen duone degelinta glacio perdas la egalpezon kaj falas en la akvon kun bruoj kaj plaŭdoj ; ĝia rando disŝiras la nebulon, kaj la arĝentenigraj ondoj de la lago ekbrilas tra la fendo. [...] Sur la pala ĉielo la steloj pale briletas. La ĉielruĝo aperas kaj komencas kolorigi la nebulojn ; ĝi grandiĝas, fariĝas pli potenca, disvastiĝas pli kaj pli malproksime, la fajra brilo kovras la tutan horizonton per rubena ringo super la nebuloj. Fine de tie, kie la leviĝanta suno sin kaŝas, elsaltas grandega ora radio. La steloj estingiĝas. Delikata venteto pelas la nebulon. Al la unua radio aliĝas dua, tria... tutaj garboj da rapidaj, oraj, blindigantaj radioj. La nebuloj maldensiĝas, brilas la lagoj, iliaj verdaj bordoj gaje ridetas. La birdaj ĥoroj komencas laŭte kanti. »

A.- Per tiuj kelkaj priskriboj pri la virga Siberia arbaro aŭ tajgo, ni donis al vi ekzemplon de la tradukista talento de Kabe. Ni ĉerpis tiujn tekstojn el la verko *Fundo de l' mizero* de Sieroszewski.

Cl.- Vi aŭdis prelegon el Svislando. Parolis gesinjoroj Claude kaj Andrée Gacond. Ĝis reaŭdo!

---

Kopirajto © Claude GACOND, [www.esperanto-gacond.ch](http://www.esperanto-gacond.ch)

Prilaboris: [Stefano KELLER](#), julio 2012